

Imam izuzetnu čast i zadovoljstvo da vas u ime Instituta za međunarodnu politiku i privredu pozdravim i zahvalim na učešću u međunarodnom naučnom skupu: Pregovori sa Svetskom trgovinskom organizacijom - organizovanom u saradnji sa uglednim IDEAS Centrom iz Ženeve i Ministarstvom ekonomije i regionalnog razvoja Republike Srbije.

Današnji međunarodni skup kao sastavni deo projekta Ministarstva nauke i prosvet, "SRBIJA U SAVREMENIM MEĐUNARODNIM ODNOSIMA" ima za cilj da proširi dosadašnja istraživanja, koja su od interesa za utvrđivanje predloga strategijskih osnova spoljnopolitičkog delovanja Srbije u savremenim međunarodnim ekonomskim odnosima.

Održavanje skupa motivisano je potrebom ojačavanja međunarodnog položaja Srbije u eri globalnih, regionalnih i evropskih integracija, kada se nameće nužnost redefinisanja nacionalnih interesa Srbije u međunarodnim odnosima, naročito njene uloge i mesta u holistički integrisanom sistemu koji teži stvaranju nove svetske arhitekture koja počiva na internacionalizovanom rešavanju zajedničkih problema u cilju postizanja zajedničke koristi – od očuvanje mira i bezbednosti, afirmisanja zajedničkih interesa, garantovanja slobode i demokratije, do uspostavljanja ekonomskog blastostanja, ravnomernog i održivog razvoja povezivanjem privrednih i trgovinskih potencijala i resursa.

Za Srbiju u tranziciji, članstvo u STO predstavlja jedan od ključnih faktora integracije zemlje u moderne međunarodne ekonomske tokove, kao i neophodan korak u procesu pridruživanja i preduslov za pristupanje Evropskoj uniji. Pristupanje STO predstavlja i važan element razvojne strategije Republike Srbije, a istraživačka aktivnost Instituta za međunarodnu politiku i privredu u tom pogledu ima nemerljiv značaj. Naučna istraživanja na temu STO doprinose utvrđivanju osnovnih parametara za efektivno spoljnoekonomsko delovanje koje u bliskoj budućnosti može da dovede do pristupa tržištima drugih zemalja pod povoljnijim uslovima, do stabilizacije i predvidivosti ekonomskog sistema i do podsticanja dalje harmonizacije privrednog zakonodavstva. Naučna aktivnost Instituta otud doprinosi transferu novih znanja i iskustava potrebnih za racionalno održavanje odnosa sa svetom. Istraživanja institucionalnog i pravnog sistema STO sasvim izvesno afirmišu i međunarodnu naučnu saradnju, što doprinosi ostvarivanju opštih društvenih ciljeva vezanih za sprovođenje uspešnih ekonomskih reformi.

Višegodišnja sofisticirana interdisciplinarna istraživanja Instituta za međunarodnu politiku i privredu na planu proučavanja međunarodnih ekonomskih odnosa, intenzivirana je poslednjih godina pokretanjem novih istraživačkih i informaciono-dokumentacionih projekata. Kao rezultat

pomenutih projekata završen je veoma veliki broj studija, monografija i analiza koje mogu biti od pomoći pri kreiranju i formulisanju strategijskih pravaca razvoja ekonomskih odnosa sa inostranstvom. U cilju objedinjavanja dosadašnjih naučnih saznanja, Institut nastoji da proširi naučnoistraživačke aktivnosti koristeći kapacitete jedne od najbolje opremljenih deponitarnih biblioteka međunarodnih organizacija poput UN, EU ali i Opšteg sporazuma o carinama i trgovini - GATT-a u regionu Zapadnog Balkana.

Institut za međunarodnu politiku i privredu je poslednjih godina organizovao nekoliko skupova na temu svetske trgovine, uključujući i skup organizovan sa samom Svetskom trgovinskom organizacijom za univerzitetske profesore iz regiona Jugoistočne Evrope. Takođe, Institut zadnje dve godine organizuje međunarodne konferencije na temu harmonizacije domaćih propisa sa pravom EU. U tom smislu, važno je pomenuti da je Republika Srbija počev od 2000. godine donela niz zakona poput Zakona o spoljnotrgovinskom poslovanju, Zakona o deviznom poslovanju, Zakona o stranim ulaganjima, Zakona o koncesijama, koji prate pravila STO, čime se bitno približila svetskim standardima koji utiču na domaću spoljnotrgovinsku politiku u smeru brže liberalizacije i otvaranja tržišta za stranu robu i usluge.

U iščekivanju skorog prijema u Svetsku trgovinsku organizaciju, Institut se trudi da na naučno opravdan način sagleda prednosti prijema Srbije u ovu međunarodnu organizaciju. Budući da je STO kao svoj osnovni cilj proklamovala liberalizaciju i olakšanje međunarodne trgovine robom, uslugama i intelektualnom svojinom, za Srbiju bi nakog procesa višegodišnjeg pregovaranja i prijema u članstvo bila otvorena mogućnost uživanja svih onih privilegija koje se proizilaze iz članstva u STO a koje podrazumevaju kako sigurnost i predvidljivost trgovine, tako i postizanje održivog ekonomskog rasta i sveukupnog prosperiteta koji treba da počiva na principima najpovlašćenije nacije, nacionalnog tretmana i transparentnosti. Štaviše, članstvo Srbije u ovoj Organizaciji koja reguliše 95% svetske trgovine, nameće se i kao svojevrsna nužnost koja će Srbiji doneti povećanje izvoza, poboljšanje kvaliteta proizvoda, uvoz najsavremenijih tehnologija, eliminaciju monopola, ostvarivanje sigurnog pravnog ambijenta što u perspektivi omogućava uklanjanje poslovnih rizika i privlačenje mnoštva kvalitetnih stranih investicija. Konačno, prijemom u STO Srbija bi sasvim sigurno ostvarila nediskriminatorni tretman za njeno strateški izbalansirano pozicioniranje u svim drugim značajnim međunarodnim ekonomskim i finansijskim organizacijama.

S obzirom na raznovrsnost pristupa u proučavanju Svetske trgovinske organizacije, izražavam nadu da bi rezultati sa današnjeg naučnog skupa mogli doprineti sintezi teorijskih i praktičnih znanja od značaja za unapređenje

projektovanih državnih ciljeva vezanih za učvršćivanje međunarodnog ekonomskog položaja Srbije u međunarodnoj zajednici.

Na kraju, dame i gospodo, želim da se zahvalim svim učesnicima u konferenciji, naročito suorganizatoru seminara Ideas centru iz Ženeve, predstavnicima Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja. Dajem reč gospodinu Josipu Pervanu predstavniku IDEAS CENTRA.